

**PLAN MOT DISKRIMINERING OCH
KRÄNKANDE BEHANDLING**
gällande
Saxdalens förskola
2017

Vision

- fri från diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling
- där alla visar varandra respekt och tar ansvar för att skapa gemenskap och trygghet
- där vi vill ha förståelse för allas unika bakgrund och på så sätt upptäcka den mångfald och de tillgångar som vi har som grupp
- där miljön innebär en trygg vardag och där alla kan utvecklas utifrån sina egna förutsättningar

Övergripande mål

Vi ska arbeta med förebyggande åtgärder enligt Likabehandlingsplan/Plan mot kränkande behandling. Det förebyggande arbetet ska vara både kortsiktigt och långsiktigt, det ska omfatta både individen och gruppen.

Miljön på förskolan ska upplevas som trygg för alla. Vi kartlägger miljöerna på förskolan genom dokumentation, observation och intervjuer tillsammans med barnen. Den ska vara tillgänglig, tillåtande och möjliggöra lekar i olika konstellationer. Material och miljöer är utformade så att de inspirerar, uppmuntrar och skapar nyfikenhet hos alla barn att prova på och utmanas i lek, lärande och utveckling.

Vi arbetar med allas lika värde och det sociala samspelet i våra grupper. Frågor som gäller normer och värden lyfts varje dag tex hur vi uttrycker oss mot varandra. Vi väljer gruppstärkande lekar och använder oss av färdiga material så som Start, Stegvis eller kompiskort.

På Saxdalens förskola ska alla reagera och ingripa när någon form av diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling upptäcks.

Lagar som styr

Sedan den 1:a januari 2009 regleras likabehandlingsarbetet i två regelverk:

- *Diskrimineringslagen*, kapitel 3 gällande aktiva åtgärder mot diskriminering, numera enligt alla diskrimineringsgrunder
- *Skollagen* kap 6 (plan mot kränkande behandling)

Definitioner av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

Trakasserier, kränkande behandling

Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker ett barns värdighet.

Trakasserier och kränkande behandling kan vara:

- fysiska (slag, knuffar).
- verbala (hot, svordomar, öknamn).
- psykosociala (utfrysning, grimaser, alla går när man kommer)
- texter och bilder (via teckningar, lappar, fotografier och sociala nätverk)

Trakasserier

Är uppträdande som kränker ett barns värdighet och som har samband med diskrimineringsgrunderna:

- kön
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionshinder
- sexuell läggning
- könsöverskridande identitet eller uttryck
- ålder

Både personal och barn kan göra sig skyldiga till trakasserier. Det är trakasserier även när ett barn kränks på grund av en förälders eller syskons sexuella läggning, funktionshinder m.m.

Kränkande behandling:

Är uppträdanden som kränker ett barns värdighet men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund. Det kan vara; när någon retar, fryser ut någon, knuffar eller rycker någon i håret.

Både barn och förskolepersonal kan göra sig skyldig till kränkande handlingar. Upprepade kränkande handlingar är mobbing.

Det är alltid barnet som avgör om det blivit utsatt för en kränkning. Barnet ska kunna berätta att det upplevt sig kränkt.

Förskolepersonalen har också ett särskilt ansvar att ta misstankar om eller tendenser till trakasserier på allvar.

Åtgärderna som vidtas skall alltid stå i proportion till kränkningen som skett. Kränkningen skall varken förstoras eller förminsas.

Både personal och barn kan göra sig skyldiga till kränkande behandling.

Diskriminering:

Diskriminering är när ett barn behandlas sämre än andra barn och missgynnandet har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet, uttryck eller ålder.

Både personal och barn kan göra sig skyldiga till diskriminering

Direkt och indirekt diskriminering:

Diskriminering kan vara antingen direkt eller indirekt.

Med direkt diskriminering menas att ett barn missgynnas och det har en direkt koppling till exempelvis barnets kön.

Med indirekt diskriminering menas att olika barn behandlas lika, dvs att barnens unika behov inte respekteras.

Ansvarsfördelning

Förskolechef

Förskolechefen är ytterst ansvarig för att Plan mot diskriminering och kränkande behandling följs upp, utvärderas och årligen nyupprättas.

Personal

All personal ska ha kännedom om Plan mot diskriminering och kränkande behandling och är skyldiga att aktivt arbeta med att den efterföljs. Planen ska förvaras i en mapp som alla anställda ska ha kännedom och ansvar att läsa igenom. All personal är ansvarig för att eventuella kränkningar eller diskriminering rapporteras. Blanketter för anmälan och utredning finns på kommunens intranät (Kuriren). Blanketten heter *Anmälan och utredning gällande kränkande behandling*.

Barn och föräldrars delaktighet

På samlingar och i andra vardagsforum ges barnen möjlighet att efter deras ålder och mognad reflektera över likabehandling, dvs hur vi är mot varandra. Barnens kunskap och erfarenheter bidrar till att utforma

verksamheten så att den främjar likabehandlingsarbetet på förskolan och deras erfarenheter används som underlag för uppföljning och utvärdering av insatser och åtgärder.

På utvecklingssamtal(mentors ansvar) och föräldramöte(förskolechefs ansvar) är Plan mot diskriminering och kränkande behandling en stående punkt att lyfta. Planen finns på vår hemsida, i och med detta finns den tillgänglig för alla.

Föräldrar valda i verksamhetsråd eller motsvarande delegater delges planen under remisstiden varje år.

Kontinuerlig omarbetning av plan mot diskriminering och kränkande behandling

Planen utvärderas och omarbetas varje år. Förskolechef och arbetsgruppen (ett fåtal av förskolans pedagoger) ansvarar för det arbetet. Inför denna omarbetning görs en utvärdering där metoder och resultat utvärderas av all personal och synpunkter tas tillvara. Planen lämnas på remiss till förskolans pedagoger.

Kartläggning

Genom att systematiskt dokumentera enskilt och i grupp följer vi regelbundet barnens trygghet, trivsel och möjligheter till inflytande i det dagliga arbetet. Utifrån observationer, samtal och kartläggningar tillsammans med barnen får vi ytterligare underlag att arbeta vidare med. Underlagen bygger på det barnen berättar muntligt eller med kroppsspråket och genomförs under november/december varje år. Pedagogerna fokuserar på vad, var, hur och tillsammans med vilka som lek pågår. Pedagogerna vill också medvetandegöra barnens känslor, hur de känner sig barnen på olika platser inomhus och utomhus på förskolan.

Barnens möjligheter till inflytande och deras trivsel diskuteras och ses över på barnhälsoteamen där förskolechef, pedagoger och specialpedagog deltar.

I den dagliga dialogen med vårdnadshavarna och på individuella utvecklingssamtal frågar och delger vi utifrån deras barns trivsel och trygghet på förskolan. Enkäter till vårdnadshavare, barn och pedagoger angående trivsel och trygghet lämnas ut varje år.

Kartläggningen visar att:

Kartläggningen visar att den fysiska miljön är starkt sammankopplad med den psykiska miljön. De äldre barnen uttryckte i intervjuer att de upplever en hög ljudnivå. Svar som ”det låter mycket” och ”alla skriker när de leker” var början till ett arbete kring ljudnivån. Där en del i arbetet blev att möblera om i den fysiska miljön för att skapa en mindre psykisk påfrestning av onödiga ljud. På yngre avdelningen har pedagogerna dokumenterat att några barn bygger en vägg av stora kuddar för att, som pedagogerna upplever det, markera och skydda den lek som barnen gärna återkommer till. Detta tror vi skapar en oro och en psykisk påfrestning. De barn som vill leka ifred och de barn som vill vara med men inte har möjlighet att komma in i leken upplevs bli frustrerade. På en avdelning var ett rum speciellt utsatt för konflikter och svårigheter mellan barnen. Rummet gav ingen tydlighet över vad som förväntades av barnen i rummet vilket skapade onödig psykisk påfrestning mellan dem.

Kartläggningen visar, gentemot de äldre barnen, att utegården idag inte inbjuder till något naturligt undersökande. Men att den bidrar till att barnen leker över avdelningsgränserna.

Arbetet med att stödja barnen i sitt lärande av empati och social kompetens är något som ständigt pågår på förskolan. Barnen har gett uttryck för att de har kompisar och flera har svarat att de leker med alla. Pedagogerna på avdelningarna ser att barnen leker i olika konstellationer och över åldersgränser. Pedagogerna har dock uppmärksammat att barnen inte alltid säger snälla saker mot varandra och att barnen kan ta till handgripligheter vid konflikter.

Barnen ska ha inflytande under sin förskoledag. Pedagogerna upplever att arbetet med grupper i grupper stärker barnens möjlighet till inflytande. Pedagogerna ser en stor skillnad i möjligheten att bli lyssnad på och bemött utifrån den enskilde individen i en mindre grupp.

Mål och åtgärder för verksamhetsåret 2017***Mål:***

- Alla barn ska få stöd och vägledning i sitt lärande av empati och social kompetens.
- Förskolan ska ge alla barn varierade möjligheter till inflytande under sin förskoledag.

- Utveckla vårt arbete med allas lika värde utifrån ex. kön, funktionshinder och etnicitet.
- Pedagogerna ska planera för aktiviteter under utevistelsen.
- Alla barn ska ha möjlighet till lek utan konkurrens.

Arbetsätt:

- Arbeta med grupper i gruppen.
- Alltid planera/skapa utrymme för lek.
- Stötta barnen med att komma in i lekar.
- Alltid bekräfta barnens känslor.
- Möta barn, kollegor och vårdnadshavare med öppenhet och respekt.
- Använda valstund någon gång under dagen.

Främjande och förebyggande arbete

Varje dag:

- Pedagogerna ska vara närvarande och aktiva där barnen vistas, ute likaväl som inne.
- Om konfliktsituation uppstår som kräver att den utreds så görs detta omedelbart.
- Åtgärder på avdelningen ska vidtas för att förhindra upprepning av eventuella konflikter.
- Pedagogerna ska arbeta med att utveckla barnens förståelse för alla människors lika värde, trots att man är olika.
- Har pedagogerna kontakt med alla vårdnadshavare angående barnens trivsel och trygghet.

Varje vecka:

- Arbetar alla avdelningar med Start, Stegvis eller Kompiskort.
- Genomför alla avdelningar reflektionsmöten där verksamheten, förhållningssätt och miljö analyseras och följs upp.
- Genomförs spontana samtal i vardagen, med barnen, angående deras intressen och möjlighet till inflytande.
- Diskuteras värdegrundsfrågor.

Varje termin:

- Planerar alla arbetslag sin verksamhet så att målen blir införlivade i det vardagliga arbetet.
- Barnhälsoteam genomförs minst 1 gång per termin där förskolechef, specialpedagog och pedagoger deltar.
- Har vi Plan mot diskriminering och kränkande behandling som en stående punkt på förskolans arbetsplatsträffar

Varje år:

- På hösten genomför vi ”möt min förskola”, ett tillfälle att bjuda in vårdnadshavarna i verksamheten.
- Kommunövergripande föräldra-, barn- och pedagogenkäter genomförs på våren, alla intressenter får då möjlighet att ge sin syn på trivsel, trygghet och samarbete.
- Genomförs utvecklingssamtal på hösten, vårdnadshavarna informeras då om förskolans arbete kring normer, värden.

Resurser i det förebyggande arbetet.

- Pedagogernas gemensamma kompetens.
- Specialpedagogisk kompetens kopplad till vår förskola.
- Ett systematiskt kvalitetsarbete där det finns en tydlighet för arbetet kring Plan mot diskriminering och kränkande behandling.

Rutiner på Saxdalens förskola vid akut händelse, mobbning, diskriminering eller kränkande behandling***När ett barn upplever sig och kan berätta att det känt sig kränkt av ett annat barn:***

- Berörd pedagog ingriper vid kränkande behandling
- Berörd pedagog har samtal med berörda barn. Markerar och tydliggör för barn utefter dess utvecklingsnivå. Samtalen dokumenteras. Pedagogerna har möjlighet att koppla in specialpedagogen och ska informera vårdnadshavare om detta sker.
- En förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn.
- En förskolechef eller rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen.
- Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta

de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

- Uppföljningssamtal med de inblandade sker efter överenskommen tid, förskolechef kallar.

Personals kränkning av barn

- Förskolechef ansvarar för utredningen.
- Förskolechef samlar information om händelsen och genomför ett samtal med de inblandade.
- Berörda vårdnadshavare kontaktas.
- Facklig representant kontaktas för personal.
- Förskolechef dokumenterar händelsen och lämpliga åtgärder vidtas.

Referensmaterial

Diskrimineringslagen

Skollagen

Lpfö 98, Reviderad 2016

FN:s barnkonvention

Svensk Lag

”Trygghet, respekt och ansvar- om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling”

www.skolverket.se

Ludvika 6/9 2017

Lars-Erik Bång
Förskolechef